

osoby XXXXX, XXXXX a XXXXX využívali osoby, ktoré stáli na strednom stupni riadenia, a to XXXXX, XXXXX, XXXXX a v istom čase aj XXXXX, pričom XXXXX ako vedúci oddelenia daňovej kontroly disponoval informáciami nadobudnutými pri vykonávaní štátnej služby, konkrétne informáciami o plánovaných daňových kontrolách a kritériách na ich vykonávanie súvisiacich s uplatňovanými nadmernými odpočtami DPH, ktoré v rozpore s ustanoveniami § 60 ods. 1 písm. a/, c/, d/ zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe, ako aj s ustanoveniami čl. VI ods. 2 písm. b/, h/ Pracovného poriadku daňových orgánov č. 12/2006/120 zneužil na vlastný prospech, ako aj na prospech iného, keď na základe takto získaných informácií určil konkrétnu obchodnú spoločnosť ovládanú skupinou, výšku nadmerného odpočtu, ako aj zdaňovacie obdobie, keď sa má zo strany spoločnosti uplatniť nárok na vrátenie nadmerného odpočtu DPH, pričom tieto údaje odovzdával ďalším členom skupiny XXXXX a XXXXX, ktorí následne podľa vopred dohodnutého postupu tieto údaje ďalej odovzdávali XXXXX, v období od 21. 05. 2008 do 29. 04. 2010 aj XXXXX, pričom činnosť XXXXX, a v období od 21. 05. 2008 do 29. 04. 2010, aj činnosť XXXXX v skupine spočívala predovšetkým v zabezpečení spracovania daňových priznaní a ich následného podania na Daňový úrad XXXXX tak, že prostredníctvom pokynov a inštrukcií riadili nimi oslovené a získané osoby na tento účel, a to XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX XXXXX a XXXXX, ktorí ako členovia skupiny stáli na jej spodných radoch, pričom tieto osoby založili, resp. alebo na iné osoby previedli obchodné podiely spoločností GXXXXX na základe čoho si konatelia jednotlivých obchodných spoločností prostredníctvom podaných daňových priznaní neoprávnene uplatňovali vrátenie nadmerných odpočtov DPH bez akejkoľvek reálnej ekonomickej činnosti týchto spoločností, pričom po poukázaní finančných prostriedkov pochádzajúcich z uplatnených nadmerných odpočtov DPH na jednotlivé bankové účty uvedených spoločností zo strany správcu dane – Daňového úradu XXXXX, vyberali sumy získaných neoprávnených nadmerných odpočtov prostredníctvom konateľov týchto spoločností stojacich na spodnej priečke v hierarchii skupiny v hotovosti z týchto účtov XXXXX a vo vyššie označenom období aj XXXXX, ktorí zabezpečili ich rozdelenie vopred dohodnutým pomerom 25 % pre XXXXX, 25% pre XXXXX spoločne s XXXXX, 25% pre XXXXX a 25% pre XXXXX, finančné prostriedky odovzdával XXXXX, a v označenom období aj XXXXX, vopred dohodnutým spôsobom XXXXX a XXXXX, ktorá aj označenú časť prostriedkov odovzdali ďalej XXXXX a XXXXX, a tí následne označený podiel XXXXX, čím postupne od roku 2003 do roku 2011 vytvorili sieť obchodných spoločností, ktorými získavali finančné prostriedky prostredníctvom simulácie splnenia podmienok nároku na vrátenie nadmerného odpočtu DPH, za celú dobu fungovania skupiny bolo v rámci jej činnosti neoprávnene uplatnených množstvo nárokov na vrátenie nadmerného odpočtu DPH v sume minimálne 8.163.777,10 €.

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ bývalej národnej jednotky finančnej polície, expozitúra XXXXX, NAKA PPZ uznesením, sp. zn. ČVS:PPZ-563/NKA-FP-BA-2014 zo dňa 26. 05. 2015, po predchádzajúcom začatí trestného stíhania, podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie, okrem iných osôb aj XXXXX, a to aj pre skutky, resp. čiastkové útoky pokračovacieho zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 4 Tr. zák., v znení účinnom do 30.09.2012 (na tom skutkovom základe ako je uvedené v

bodoch 2.12 až 2.12.4 citovaného uznesenia o vznesení obvinenia), a to v jednočinnom súbehu so skutkom právne kvalifikovaným ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (bod 1/ citovaného uznesenia), ktorého sa mal dopustiť v podstate na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Táto právna kvalifikácia konania obvineného je však nesprávna, ako bude vysvetlené v ďalšom texte odôvodnenia.

Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 26. 09. 2017 bola trestná vec obvinených XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX vylúčená na samostatné konanie.

Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 30. 10. 2019 bola trestná vec obvineného XXXXX takisto vylúčená na samostatné konanie.

Spoločné konanie vyššie uvedených obvinených je vedené pod sp. zn. ČVS:PPZ-54/NKA-BA4-2019.

K skutkovému stavu:

Obvinený XXXXX k veci pri výsluchu dňa 26. 05. 2015 v podstate uviedol, že asi okolo roku 2007 ho oslovil XXXXX (nevie, či XXXXX je priezvisko alebo prezývka), bol z XXXXX, ktorý asi pred dvomi mesiacmi pred výsluchom zomrel s tým, že má preňho návrh, že potrebuje previesť väčšiu sumu peňazí, a že po výbere peňazí z banky mu za to dá 50.000,- Sk. Povedal mu, že na meno XXXXX potrebuje založiť firmu s účtom. Prišiel za ním o pár dní s papiermi na založenie firmy XXXXX Išli k notárovi do Galanty, kde podpísal nejaké papiere. Asi po 2 až 3 mesiacoch prišiel preňho XXXXX domov, odviezol ho do Unicredit banky v Galante, s tým, že mu na účet prišlo asi 2 mil. SKK, že má z toho vybrať polovicu. Urobil to, 500.000,- Sk vybral v hotovosti, XXXXX ho následne odviezol do inej pobočky tej istej banky, kde vybral preňho druhých 500.000,- Sk. XXXXX mu za to dal 50.000,- Sk. Tak sa to udialo ešte raz, kde vybral jeden alebo dva milióny Sk, zase mu XXXXX za to dal 50.000,- Sk. Pri druhom výbere mu povedal, že by ešte raz mali prísť peniaze, ale potom sa už neozval. Keď ho náhodou stretol, vravel, že to nejak padlo, že iné peniaze už neprídu. Povedal mu, že firmu XXXXX, už dal zrušiť. XXXXX mu nosil nejaké papiere na podpis, aj daňové priznania, ktoré na Daňový úrad následne doručoval asi XXXXX.

Zo spoluobvinených nepozná nikoho, prišiel do kontaktu len s osobou, ktorú označuje ako XXXXX. Niekedy robil vo firme XXXXX, ktorá patrila otcovi obvinených XXXXX, ale osobne sa s nimi nepozná. Vo firme XXXXX nerobil nič, v jej sídle bol len raz s Ferom pre nejakú poštu. Žiadnu zločineckú skupinu nezaložil, ani nevedel, že nejaká bola založená.

Pri svojom ďalšom výsluchu dňa 05. 10. 2015 vypovedal v podstate zhodne s tým, že osobu „XXXXX“ špecifikoval ako XXXXX, ktorý už zomrel. Z jeho výpovede ďalej vyplynulo, že spoločnosť XXXXX bola len „papierová“ spoločnosť bez reálnych skladových alebo akýchkoľvek priestorov, bez reálneho sídla, reálnej činnosti, atď. Pre XXXXX podpisoval rôzne papiere, nečítal, čo podpisuje. Na daňovom úrade nebol ani raz, všetko riešil XXXXX. Svoju verziu oproti prvej výpovedi zmenil len v tom, že za tieto „služby“ ostal od XXXXX len sumu 27.000,- Sk, hoci mu za každý výber sľúbil 50.000,- Sk.

Do spisového materiálu bol zabezpečený úmrtný list osoby XXXXX, nar. XXXXX, ktorý zomrel dňa XXXXX. Trvalý pobyt mal evidovaný v obci XXXXX.

Tohto obvineného vo svojich výpovediach nespomína žiadny z obvinených, ktorý k veci vypovedá, resp. priznáva svoj podiel na činnosti zločineckej skupiny.

Pokiaľ ide o výpovede pôvodne spoluobvinených XXXXX a XXXXX, ktorý by teoreticky mohli mať vedomosť o činnosti obv. XXXXX, títo k využili svoje právo ak podstate trestnej činnosti kladenej im za vinu ani pri opakovaných výsluchoch nevypovedali.

Obsahom vyšetrovacieho spisu sú listinné dôkazy, najmä podané daňové priznania k DPH, analytické listy orgánov Finančnej správy, ako aj výpovede viacerých svedkov a obvinených a iné, z ktorých sa je možné dôvodne domnievať, že aj u spoločnosti XXXXX je dôvodný predpoklad o ich zapojení do schémy čerpania nadmerných odpočtov v rámci činnosti zločineckej skupiny vo vymedzenom období, avšak spornou je otázka vedomej účasti obv. XXXXX na konaní vymedzenom vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Inými slovami, je dôvodné predpokladať, že XXXXX sa síce dopustil konania, ktoré je mu kladené za vinu v bode 2/ uznesenia (daňová trestná činnosť) v podstate v pozícii tzv. bieleho koňa – nie je pritom rozhodné, či konal pre osobu XXXXX, alebo inú osobu, ktorá by figurovala v pozícii osoby podozrivej v tejto trestnej veci (pre túto druhú alternatívu neboli počas vyšetrovania získané nielenže žiadne dôkazy, ale ani indície, okrem listinných dôkazov vzťahujúcich sa k daňovej trestnej činnosti). Dôležitým momentom je, že popiera vedomosť o nejakej existencii akejkoľvek štruktúry v pozadí celej veci. Zo skutkového hľadiska nebol získaný jediný dôkaz, ktorý by takejto vedomosti u jeho osoby nasvedčoval. Celá vec sa javí tak, že išlo o typického tzv. „bieleho koňa“, ktorý podľa pokynov inej osoby páchal daňovú trestnú činnosť. Hoci je teda zjavné, že sa daňovej trestnej činnosti dopustil v rámci zločineckej skupiny, jeho vedomosť o existencii takejto skupiny nie je ničím preukázaná, dokonca nevyplýva ani z výpovedí iných spoluobvinených aspoň vo forme jeho uzrozumenia s touto okolnosťou.

K právnomu posúdeniu:

Obvinenému XXXXX bolo vyššie citovaným uznesením vyšetrovateľa vznesené obvinenie pre čiastkové útoky pokračovacieho zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 4 Tr. zák., v znení účinnom do 30.09.2012, v podstate vymedzené vo výrokovvej časti tohto uznesenia (uvedené pod bodmi 2.12 až 2.12.4 – na ktoré sa toto uznesenie o zastavení trestného stíhania nevzťahuje) a to v jednočinnom súbehu so skutkom právne kvalifikovaným ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (bod 1/ citovaného uznesenia).

S prihliadnutím na judikatúru NS SR (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014, publikovaný v zbierke pod R 29/2018) sa však v danej veci jedná o viacčinný súbeh zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (bod 1 uznesenia o vznesení obvinenia) a pokračovacieho zločinu neodvedenia dane

a poistného podľa § 277 ods. 1, 4 Tr. zák., v znení účinnom do 30. 09. 2012. Totižto z vyššie uvedenej judikatúry okrem iného vyplýva, že trestnoprávnou podstatou "členstva v zločineckej skupine" je zaradenie sa do organizačnej štruktúry takej skupiny, nie páchanie trestnej činnosti v rámci činnosti skupiny jej členmi. Trestnoprávnou podstatou "činnosti pre zločineckú skupinu" a "podporovania zločineckej skupiny" je iné súčinnostné konanie páchatel'a pre skupinu, popísané v § 129 ods. 6 a 7 Trestného zákona, než páchanie trestnej činnosti spoločne s členom zločineckej skupiny. Jednotlivé vyššie charakterizované formy konania páchatel'a uvedené v § 296 Trestného zákona nie sú súčasťou prípravy na zločin alebo obzvlášť závažný zločin (§ 13 Trestného zákona), ktorý má byť alebo bol spáchaný členom zločineckej skupiny (osobou činnou pre skupinu alebo jej podporovateľom), nakoľko ustanovenie § 296 Trestného zákona má v tomto smere povahu lex specialis, ktorá sa premieta aj do skutkovej oddelenosti.

Preto sa v danej veci musí správne jednať o viacčinný súbeh týchto dvoch zbiehajúcich sa trestných činov a právna kvalifikácia ich jednočinného súbehu v uznesení obvinenia nie je správna.

Z toho potom vyplýva, že v prípade bodu 1/ citovaného uznesenia je o tomto skutku kladenom obvinenému za vinu potrebné rozhodnúť samostatne, bez priamej kvalifikačnej spojitosti s daňovou trestnou činnosťou, ktorá sa mu kladie za vinu v rámci citovaných bodov 2.12 až 2.12.4.

Podľa § 296 Tr. zák. sa zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny dopustí ten, kto založí alebo zosnuje zločineckú skupinu, je jej členom, je pre ňu činný alebo ju podporuje.

Podľa § 17 Tr. zák. pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.

Podľa § 15 Tr. zák. trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'

- a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo
- b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Z logického prepojenia zisteného skutkového stavu o osoby obv. XXXXX na uvedené citované zákonné ustanovenia potom vyplýva, že nie je dôkazný podklad na to, aby bolo možné konštatovať, že by sa po subjektívnej stránke formou úmyslu dopustil zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. Mám za to, že tohto trestného činu sa po stránke objektívnej síce dopustil, avšak naplnenie skutkovej podstaty len po objektívnej stránke pre vyvodenie trestnej zodpovednosti zaň nepostačuje, keďže zákon pri tomto trestnom čine vyžaduje úmyselné zavinenie. Keďže neexistuje dôkaz o vedomosti obv. XXXXX o existencii vôbec nejakej štruktúry osôb v pozadí jeho konania, nieto ešte o existencii akejkolvek skupiny, nemožno hovoriť uňho o naplnení subjektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu vo forme úmyslu (ani nepriameho) pretože uňho úplne absentuje vedomostná zložka zavinenia.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. por., prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na konštatovania uvedené vyššie som dospel k záveru, že na základe vykonaného dokazovania v priebehu vyšetrovania je nepochybné, že skutok formulovaný v bode 1/ uznesenia o vznesení obvinenia nie je u obv. XXXXX trestným činom a preto bolo potrebné trestné stíhanie tohto obvineného preň zastaviť v zmysle § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

XXXXX však bude naďalej trestne stíhaný pre čiastkové útoky pokračovacieho zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 4 Tr. zák., v znení účinnom do 30. 09. 2012 (uvedené pod bodmi 2.12 až 2.12.4 uznesenia o vznesení obvinenia), kde je dôkazná situácia vo vzťahu k jeho osobe rozdielna.

Z týchto dôvodov bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Matúš Harkabus
prokurátor